

ACCIO

55

CIUTADANA

EDITORIAL

República i cultura

La festa que el diumenge dia tres del corrent mes de setembre, celebrava Girona, —l'inaugural del Grup Escolar «Ignasi Iglésias»— té el prestigi d'un símbol de l'ideologia republicana, actualment ben afermada dintre la realitat de la Catalunya autònoma.

La convivència dels darrers anys de la monarquia, ja esdevinguda una supervivència amb el poble espanyol, el retràs amb què va venir la proclamació de la República, va ésser precisament degut a la manca de cultura en que vivia el poble, car a la mateixa monarquia li convenia un poble inculte i analfabet que desconexés l'alcans dels seus drets i les seves prerrogatives i per poguer mantenir mentrestant l'expoliació dels seus interesos morals i materials.

Per això la República ha vist de seguida que la llei de la seva existència exigia un augment cultural del poble, i ha procurat afermar aquesta actuació; no solament com un principi de la pròpia vida, sinó primordialment per a complir un deure que té envers el poble, educant-lo i instruint-lo i satisfent ensems un dret que el poble té de què l'Estat li faciliti l'assoliment de lo primordialment necessari en la vida humana com és la cultura pròpia.

El basament primari en l'evolució i superació del poble, és la cultura; quan aquesta hagi florit les seves flors de civilització, tota la gamma d'instints ancestrals, d'instints atàvics, hauran mort per a deixar el pas al ritme desconegut d'una humanitat selecta i nova.

* * *

La realització d'aquest apostolat de cultura que és l'obra primordialment republicana, es basa en la

millora material i en la millora psico-pedagògica de a funció. Val la pena de veure l'estança d'una escola projectada i executada duran el període republicà, i comparar-la amb l'obra material escolar de la monarquia. La magestat de la funció a què va destinat l'edifici escolar, reclama una digna presència: per això els mitjans utilitzats compleixen la seva finalitat, i és un goig pels ulls veure les siluetes de les noves edificacions, el seu moblatge elegant ensems que sencill i pràctic, les condicions higièniques en què és concebex l'execució, els detalls íntims d'embelliment, de bon gust, de sel·lecció i de ritme. No és solament per fer agradable l'estança a la mainada dintre la seva llar cultural, sinó per a què els ompleni el seu instint d'una idea d'ordre, de bellesa i de confort, que l'edifici escolar deu reunir aquesta noble presentació, estimulants l'infant a la necessitat dintre de la seva llar íntima, d'aquest millorament higiènic i bell a què té dret d'aspirar en un poble treballador i actiu.

* * *

Però la síntesi de la nova concepció republicana de l'escola no van precisament en els murs i dintre l'aula. Hi ha quelcom més, infinitament superior, que bifurca l'orientació. Es l'esperit que ha de bategar dintre l'escola.

Durant la monarquia l'escola era un cau d'infiltracions perniciososes en la consciència de l'infant. Aquelles lliçons d'història que en arribar a l'edat contemporània dedicava uns paragrafs a la magestat vigent fent l'elogi servil de les conquestes (?) marroquines, d'un viatge reial a Roma, d'una entronització del Sagrat Cor al Cerro de los Angeles com a

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

15 setembre 1933

15 cts